

Φλώρα Βγόντζα
Ελένη - Φιλοθέη Καλαθά

ΜΙΚΡΑΣΙΑ

Αφιέρωμα
στη **Σμύρνη** και τη **Μικρά Ασία**

Σειρά
Δρόμοι της Ιστορίας - 1

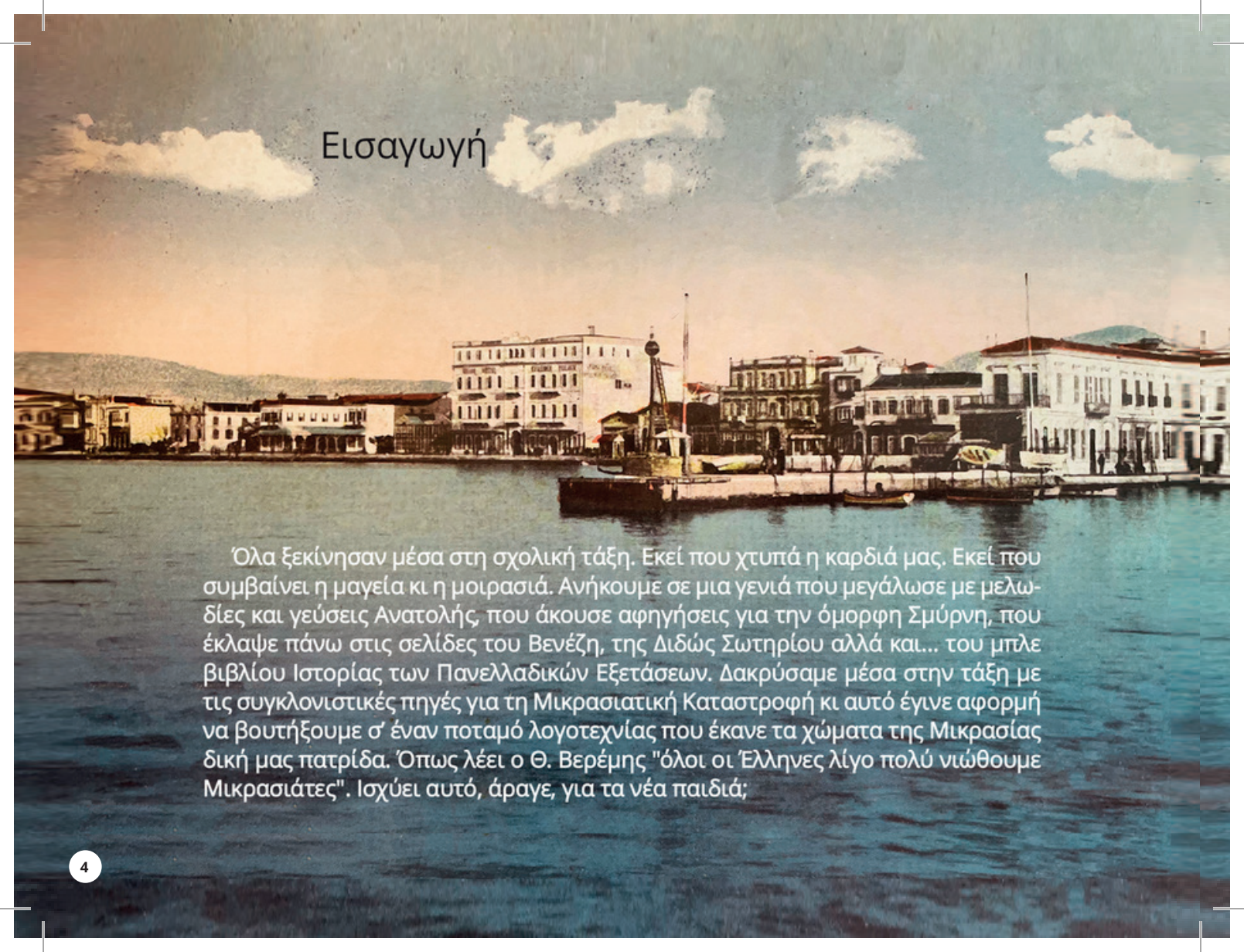

Αφιερώνεται στις ψυχές των αδικοχαμένων ανθρώπων της Μικρασίας

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	4
Χάρτες	7
Σμύρνη, το στολίδι της Ανατολής	17
Προάστια της Σμύρνης	53
Γλώσσα - Τυπογραφία.....	64
Οι Σμυρνιοί	66
Οι Σμυρνιές	100
Χρονολόγιο.....	110
Το Ιστορικό σκηνικό	112
Ο μεγάλος πόλεμος (1914-1918)	117
Η Μικρασιατική Εκστρατεία (Σεπτέμβριος 1922).....	121
Η Σμύρνη καίγεται.....	153
Ο Μητροπολίτης Χρυσόστομος (μαρτυρικός θάνατος)	169
Πρόσφυγες (Η ανταλλαγή των πληθυσμών).....	181
Τα μεγάλα "γιατί"	215
Οι πρωταγωνιστές.....	219
Με τα μάτια των ξένων	251
Σπουδαίοι Μικρασιάτες.....	257
Η Μικρασία στη λογοτεχνία.....	262
Η αιώνια προσφυγιά.....	279
Γλωσσάρι (λέξεις της Μικρασίας)	286
Προτάσεις: βιβλία, ebooks, ταινίες, ντοκιμαντέρ, διαδραστικά παιχνίδια.....	293
Πηγές.....	300
Βιβλιογραφία	301
Ιστοσελίδες.....	302
Ευχαριστίες	303

Εισαγωγή

Όλα ξεκίνησαν μέσα στη σχολική τάξη. Εκεί που χτυπά η καρδιά μας. Εκεί που συμβαίνει η μαγεία κι η μοιρασιά. Ανήκουμε σε μια γενιά που μεγάλωσε με μελωδίες και γεύσεις Ανατολής, που άκουσε αφηγήσεις για την όμορφη Σμύρνη, που έκλαψε πάνω στις σελίδες του Βενέζη, της Διδώς Σωτηρίου αλλά και... του μπλε βιβλίου Ιστορίας των Πανελλαδικών Εξετάσεων. Δακρύσαμε μέσα στην τάξη με τις συγκλονιστικές πηγές για τη Μικρασιατική Καταστροφή κι αυτό έγινε αφορμή να βουτήξουμε σ' έναν ποταμό λογοτεχνίας που έκανε τα χρώματα της Μικρασίας δική μας πατρίδα. Όπως λέει ο Θ. Βερέμης "όλοι οι Έλληνες λίγο πολύ νιώθουμε Μικρασιάτες". Ισχύει αυτό, άραγε, για τα νέα παιδιά;

A historical painting of a coastal town, likely a port city, with white buildings and a harbor. The scene is set against a blue sky with white clouds. The buildings are multi-story and have a classical architectural style. In the foreground, there are several boats and a pier. The water is a deep blue-green color. The overall atmosphere is peaceful and historical.

"Όλοι οι Έλληνες λίγο πολύ νιώθουμε Μικρασιάτες"

Σκύψαμε λοιπόν πάνω στα βιβλία, περάσαμε άπειρες ώρες επιλέγοντας ντοκουμαντέρ, τραγούδια και χορούς για τα αφιερώματα στα σχολεία μας. Το βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας είναι καρπός αυτής της προσπάθειας. Δεν πρόκειται για ιστορικό εγχειρίδιο. Είναι ένα «εργαλείο μαθήματος» με αποδέκτη τους αγαπημένους μας μαθητές. Επειδή, όμως, παρατηρείται μία στροφή των Νεοελλήνων προς την Ιστορία, με αφιερώματα και ομιλίες, όπως της αγαπημένης μας καθηγήτριας Μ. Ευθυμίου, θελήσαμε το πόνημά μας να βγει από τη σχολική αίθουσα και ν' απευθυνθεί στο ευρύτερο αναγνωστικό κοινό.

Στόχος μας είναι να ταξιδέψουν οι αναγνώστες κάθε ηλικίας στις απέναντι όχθες του Αιγαίου και στην Ιστορία του έθνους μας.

Οι συγγραφείς

Smyrne. Le Sporting Club et les Quais.

Ας δούμε
**πού βρίσκεται
η Μικρασία!**

Οι χάρτες μάς οδηγούν!

Ας μην ξεχνάμε ότι η **Γεωγραφία**
είναι αδερφή της **Ιστορίας**.
Για την κατανόηση
του **Μικρασιατικού Ζητήματος**
χρειαζόμαστε τη **βοήθεια** και των **δύο**.

Η **Μικρασία** είναι η χερσόνησος που προεκτείνεται δυτικά της ασιατικής ηπείρου σε μια **νοητή γραμμή** που ξεκινά από τον κόλπο της **Αλεξανδρέττας** (Ισσός) έως την **Τραπεζούντα** της Μαύρης Θάλασσας.

Βρέχεται από **τρεις θάλασσες**: τον **Εύξεινο Πόντο** στον Βορρά το **Αιγαίο** δυτικά και τη **Μεσόγειο** στο Νότο.

Πόλεις ελληνικές από τα Αρχαία χρόνια

Στη Μικρασία ανήκουν
ιστορικά και εθνολογικά
η **Ανατολική Θράκη**,
η **Κωνσταντινούπολη**
και ο **Πόντος**.

Η παρουσία των Ελλήνων στη Μικρασία

11ος - 9ος
αι. π.Χ.

Πότε έρχονται
οι πρώτοι
Έλληνες στη
Μικρασία;

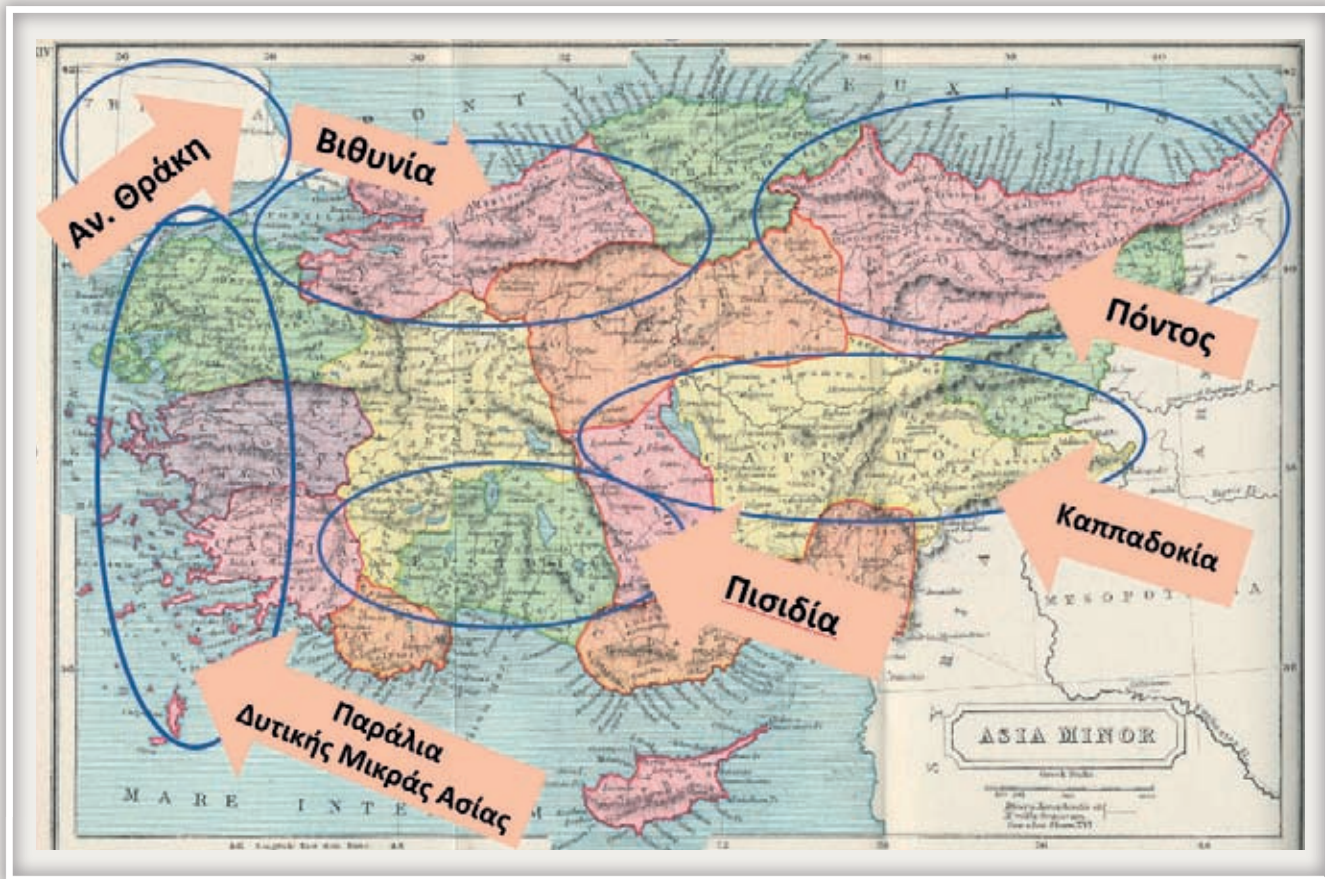
Στην περιοχή Κωνσταντινούπολης -
Πόντου έρχονται οι Έλληνες
με τον Β' Αποικισμό (8ος - 6ος αι. π.Χ.)

Οι Έλληνες
φτάνουν
στη
Μικρασία
(παράλια)
κατά τη
διάρκεια
του Α'
Αποικισμού
(11ος - 9ος
αι. π.Χ.)

Οι Έλληνες της Ανατολής

Πολλοί Έλληνες κατοικούσαν στην **Ανατολική Θράκη**, την **Κων/πολη**, τα **δυτικά παράλια** και τον **Πόντο**.

Υπήρχαν, όμως, πληθυσμοί και στο εσωτερικό της Τουρκίας, τη **Βιθυνία** και την **Καππαδοκία** ή τον νότο (π.χ. στη Σίγδη, τη Σπάρτη, την Αττάλεια).

Κωνσταντινούπολη

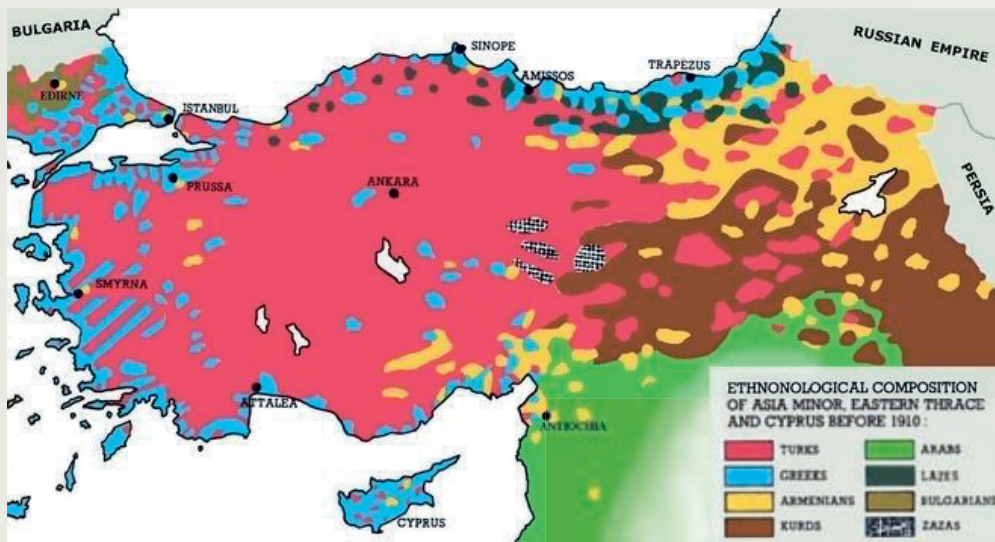

Οι **πληθυσμοί**
που κατοικούσαν
στη **Μικρασία**

Θα μας βοηθήσει πάλι ένας χάρτης.

Ο επόμενος χάρτης αποτυπώνει
μία απογραφή του **1912**.
Με **κόκκινο** σημειώνονται οι **Τούρκοι** (πλειονότητα)
και με **γαλάζιο** οι **Έλληνες**
(η μεγαλύτερη πληθυσμιακά μειονότητα
της Οθωμανικής αυτοκρατορίας).

Απογραφή
1912

Σύνολο
πληθυσμού
της Μικρασίας:
10,2
εκατομμύρια

Μουσουλμάνοι (Τούρκοι-Κούρδοι Κιρκάσιοι-Αραβες-Αλβανοί)	7.200.000
Έλληνες	2.000.000
Αρμένιοι	649.000
Εβραίοι	78.000
Βούλγαροι	6.000
Αθίγγανοι	19.000
Ξένος πληθυσμός	220.000

Ο **Ελληνισμός**
αποτελούσε
σχεδόν το **20%** του
πληθυσμού
της **Μικρασίας**.

Η Σμύρνη ήταν μία πόλη κοσμοπολίτισσα!

Διεθνώς ακουγόταν ως:

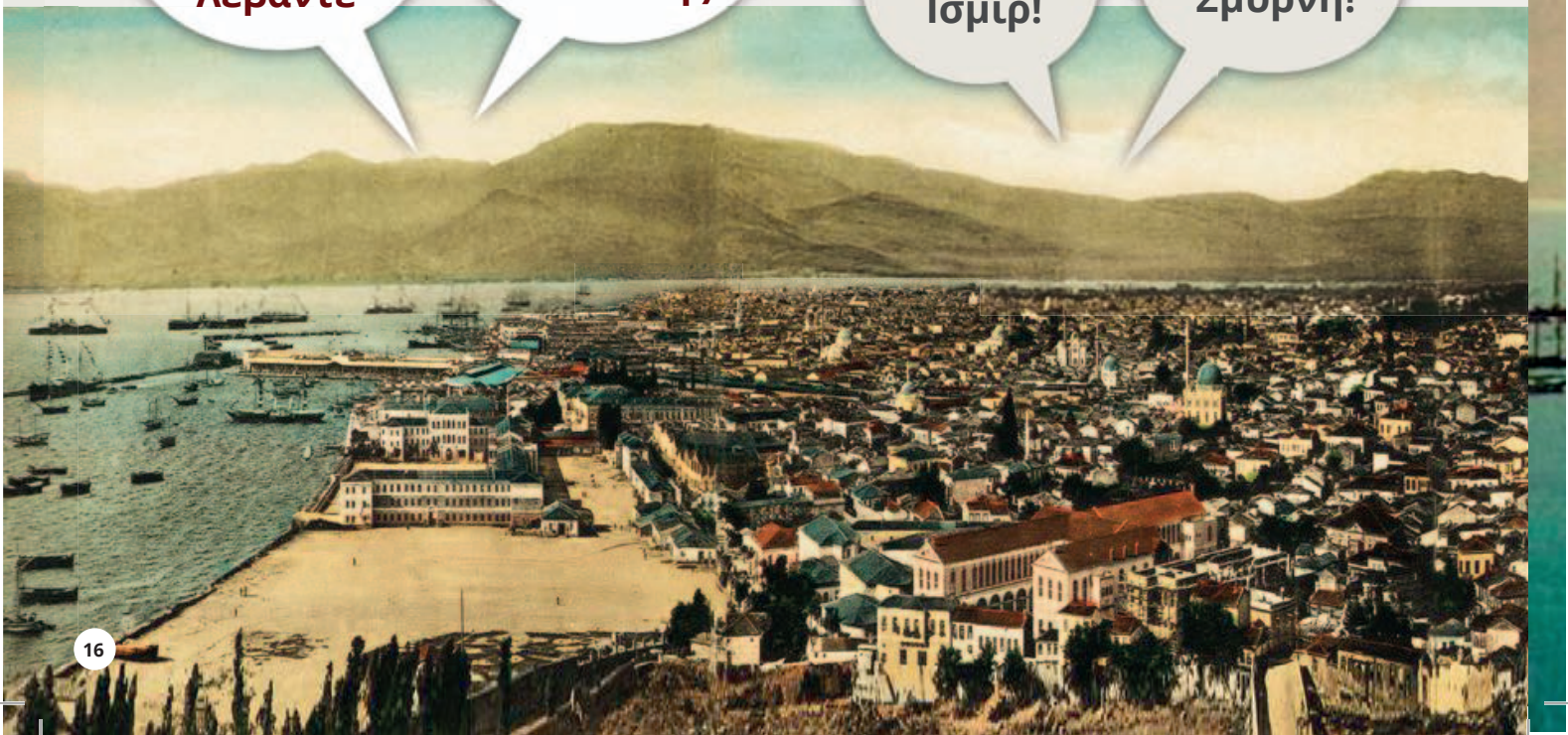
Επειδή πολλοί Έλληνες
κατοικούσαν στη Σμύρνη
οι Τούρκοι την αποκαλούσαν...

Το Παρίσι
του
Λεβάντε

Το Παρίσι
της
Ανατολής

Γκιαούρ
Ισμίρ!

Άπιστη
Σμύρνη!

Smyrna.

Σμύρνη

Το στολίδι της Ανατολής